

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΚΘΕΣΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΓΕΛ 2025

A1.

Με βάση την επιστημονική έρευνα της Δρ. Πομιεχόφσκα υποστηρίζεται πως η δημιουργικότητα του ανθρώπου ξεκινά από την βρεφική ηλικία. Επισημαίνεται πως ο συνδυασμός και η πρωτοτυπία των σκέψεων εντοπίζεται στα αρχικά στάδια της ζωής του και εξελίσσεται αργότερα μέσω της γλωσσικής ανάπτυξης. Στόχος της έρευνας είναι να αποδειχθεί πως η έρευνα είναι μία πολυσύνθετη έννοια που συνδέεται με την τέχνη, την επιστήμη και τα ταλέντα του ατόμου. Συμπεραίνεται, λοιπόν, πως απαιτείται να εξεταστεί το σύνολο των βιολογικών και μη παραγόντων που συντελούν στην διαμόρφωση της δημιουργικότητας του ανθρώπου.

B1.

- 3 → Σωστό
- 4 → Σωστό
- 5 → Λάθος
- 6 → Λάθος
- 7 → Σωστό.

B2.

1. γ' ενικό πρόσωπο («Έχει επιβεβαιωθεί», «οδηγεί») : χρήση αντικειμενικότητας, ουδετερότητας και αποστασιοποίησης, προκειμένου να διατηρείται ένα απρόσωπο ύφος.

Αναφορική λειτουργία της γλώσσας

- Ο πομπός απευθύνεται στη **λογική** του δέκτη.
- Επιτυγχάνεται ρεαλιστική και αντικειμενική μετάδοση του μηνύματος.

- Το μήνυμα γίνεται **άμεσα κατανοητό** από τον αναγνώστη.
  - Ο λόγος είναι **αντικειμενικός** και το ύφος **επίσημο**.
2. «**πολυαισθητήριες εμπειρίες**», «**αποκλίνουσα σκέψη**» : Χρησιμοποιείται **ειδικό λεξιλόγιο**, γεγονός που ενισχύει την επιστημονική εγκυρότητα και επιστημότητα του λόγου.
  3. **Παθητική σύνταξη** : «Στο ίδιο πνεύμα, εντοπίζεται...»

B3.α

Σχολιασμός τίτλου → Τονίζεται πως η δημιουργικότητα ξεκινά από την βρεφική ηλικία.

- **Τίτλος δηλωτικός** που επιβεβαιώνεται μέσα στο κείμενο (π.χ. «Πως η δημιουργική σκέψη ξεκινά από την... κούνια»).
- **Ρηματικός τύπος** → χρήση γ' ενικού προσώπου, που δηλώνει αντικειμενικότητα, ουδετερότητα, επιστημονικότητα.
- **Συνυποδηλωτική λειτουργία γλώσσας** («από την κούνια») → δημιουργεί προβληματισμό και συναισθηματική αντίδραση στον δέκτη, ώστε να τον παρακινήσει να το διαβάσει.

B3.β

Αρχική πρόταση : «Θα πρέπει, επομένως, να μελετήσουμε .... το βρέφος.»

- Έχουμε ενεργητική σύνταξη
- Ύφος : οικείο, άμεσο, ζωντανό, παραστατικό, προφορικό.

Μετατροπή σε παθητική σύνταξη :

«Θα πρέπει, επομένως, να μελετηθούν (από εμάς) οι συνθήκες εκείνες από τις οποίες επηρεάζεται αρνητικά η ανάπτυξη των δημιουργικών γνωστικών ικανοτήτων του βρέφους.»

- Ύφος: απρόσωπο, επίσημο, ουδέτερο, αντικειμενικό, αποστασιοποιημένο, έγκυρο.

Γ.

Το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει έντονα τον προβληματισμό του για την υπάρχουσα κατάσταση στον επαγγελματικό του χώρο. Μέσα από μια προσωπική εξομολόγηση, μεταφέρει τις σκέψεις του για την αλλοτρίωση που υφίσταται ο σύγχρονος εργαζόμενος / φοιτητής.

Κειμενικοί δείκτες

- **Α' ενικό πρόσωπο** : «σκέφτομαι», «θα ήθελα...» Βιωματικός, εξομολογητικός τόνος που εκφράζει τις σκέψεις του για την ψυχοφθόρα κατάσταση που αντιμετωπίζει καθημερινά στο γραφείο. Δυσανασχετεί για την κατάσταση που επικρατεί με τους συναδέλφους του, καθώς δεν υπάρχει ζωντάνια και δημιουργικότητα.
- «Ούτε τέχνη ξέρω, ούτε για να πάω μαθητευόμενος ... αλλά ούτε τα χαρτιά» : **Επανάληψη**. Δίνεται έμφαση και επιτονισμός στο γεγονός πως δεν έχει πια ελπίδες να αλλάξει επαγγελματική πορεία και παράλληλα να νιώθει ικανοποίηση μέσα από το ευχάριστο εφήμερο κλίμα.
- «Χώθηκα μέσα στις αίθουσες των πρωτοετών σ' αυτό το φυτώριο» : **Συνυποδηλωτική λειτουργία της γλώσσας**. Δημιουργεί προβληματισμό, συναισθηματική φόρτιση και ενισχύει τον προβληματισμό του πως η αδράνεια εντοπίζεται και στον χώρο των φοιτητών του, καθώς αν και είναι νέα παιδιά και θα έπρεπε να διακρίνονται από ζωντάνια και δημιουργικότητα, η συμπεριφορά τους δεν θυμίζει τίποτα από τα παραπάνω.
- «Χώθηκα, βέβαια ... πρωτοετών» : **Εικόνα** → Δημιουργεί αληθοφάνεια που περιγράφει την απογοήτευση που βιώνει, αντιλαμβανόμενος πως ακόμη και οι νέοι φοιτητές δεν διακρίνονται από διάθεση ζωής και δράσης.

Προσωπική Απόκριση

Προσωπικά θεωρώ υπερβολική αυτή την αντίδραση. Θα κατέβαλα προσπάθεια να αλλάξω την κατάστασή, ακόμη και αν ήταν δύσκολη η αλλαγή της επαγγελματικής μου πορείας. Ενδεχομένως θα προσπαθούσα να δημιουργήσω μια πιο ποιοτική σχέση με τους συναδέλφους μου και να

ασχοληθώ στον προσωπικό μου χρόνο με δημιουργικές δραστηριότητες που θα συνέβαλλαν στη διαφυγή από την βαρετή αδράνεια και τη ρουτίνα της καθημερινότητας.

Δ.

Προσωπικό Ιστολόγιο

Δημιουργικότητα vs Τεχνοκρατική Παιδεία

Στο πλαίσιο του μαθήματος και με αφορμή το δίπολο «δημιουργικότητα vs τεχνοκρατική παιδεία», επιχειρούμε έναν προσωπικό απολογισμό αναφορικά με τη θέση του νέου ατόμου μέσα στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η προβληματική ενισχύεται μέσα από πρόσφατα δημοσιεύματα και δεδομένα για τις αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα. Η αφορμή δόθηκε από την ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο σχολείο μας, με θέμα: «Ζώνη επιλογών και Δημιουργικότητα».

Α' Ζητούμενο : Η αξία της δημιουργικότητας

Η δημιουργικότητα συμβάλλει καθοριστικά στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και ενισχύει την προσωπική άποψη του ατόμου. Μέσα από αυτή, ο νέος αποκτά πρόσβαση σε εναλλακτικούς τρόπους σκέψης, ενώ ενθαρρύνεται η επίλυση σύνθετων προβλημάτων με πρωτότυπους τρόπους.

Επιπλέον, η δημιουργικότητα λειτουργεί ως αντίδοτο στη μονοτονία και στην πνευματική αδράνεια. Αφυπνίζει τη φαντασία και ενδυναμώνει τη συναισθηματική και νοητική συγκρότηση του παιδιού, το οποίο αισθάνεται ικανοποίηση από τη μοναδικότητά του.

Η δημιουργική έκφραση φέρνει χαρά (happy fulfillment), κάτι που δύσκολα προσφέρει ένα ψυχρό, τεχνοκρατικό μοντέλο. Προσφέρει, επίσης, την δυνατότητα στο παιδί να νιώσει την ιδιαιτερότητα και μοναδικότητά του.

Β' Ζητούμενο : Οι διαδρομές έκφρασης της δημιουργικότητας

Η δημιουργικότητα μπορεί να εκφραστεί και να καλλιεργηθεί μέσα από πλήθος δραστηριοτήτων. Πρώτα απ' όλα, ενισχύεται μέσω της επαφής με τον αθλητισμό και της συμμετοχής σε αθλητικούς διαγωνισμούς, που προάγουν την ευγενή άμιλλα και την αυτοπειθαρχία.

Εξίσου καθοριστική είναι και η εμπλοκή σε πολιτισμικά δρώμενα, όπως θέατρο, ποίηση, μουσική και συγγραφή, που προσφέρουν ταυτόχρονα παιδεία, τέρψη και αυτοέκφραση. Η φιλιαναγνωσία, ως συνήθεια, ανοίγει κόσμους εσωτερικούς και εξωτερικούς.

Τέλος, η συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός ενεργού, συμμετοχικού πολίτη, ικανού να συμβάλλει δημιουργικά στο κοινωνικό σύνολο.

Στον σημερινό κόσμο της ταχύτητας, της πληροφορίας και της υπερ-εξειδίκευσης, η παιδεία κινδυνεύει να χάσει την ψυχή της. Αν η εκπαίδευση περιοριστεί μόνο στην απομνημόνευση και την τεχνική κατάρτιση, τότε οι νέοι θα οδηγηθούν σε μια στείρα γνώση, χωρίς φαντασία και βαθύτερο νόημα. Η δημιουργικότητα δεν είναι πολυτέλεια· είναι ανάγκη, πυξίδα για προσωπική πληρότητα και κοινωνική συνεισφορά. Μια παιδεία που καλλιεργεί την ελευθερία της σκέψης, τη χαρά της έκφρασης και τη δύναμη της συμμετοχής, είναι αυτή που αξίζει να υπερασπιστούμε.

Διότι, τελικά, το ζητούμενο δεν είναι απλώς να προετοιμάσουμε επαγγελματίες, αλλά να μορφώσουμε ανθρώπους.